

Polskie Radio nadaje od 90 lat

 wilnoteka.lt/pl/artykul/polskie-radio-nadaje-od-90-lat

Wilnoteka.lt, 3 lutego 2015, 09:52

W tym budynku w latach 1928-1935 mieściła się Rozgłośnia Wileńska Polskiego Radia, fot. wilnoteka.lt

1 lutego 1925 roku Polskie Towarzystwo Radiotechniczne nadało pierwszą oficjalną audycję radiową. Wydarzenie to uważane jest za początek publicznej radiofonii w Polsce. Rozgłośnia Wileńska Polskiego Radia powstała jako piąta w Polsce. Próbnie zaczęła działać pod koniec 1927 roku, natomiast uroczyste otwarcie i poświęcenie stacji odbyło się 15 stycznia 1928 roku. 3 lutego w Warszawie zainaugurowane zostaną obchody 90-lecia polskiego radia publicznego. Patronatem objął je prezydent Polski Bronisław Komorowski.

Przygotowania do uruchomienia próbnej stacji nadawczej Polskiego Towarzystwa Radiotechnicznego rozpoczęły się we wrześniu 1924 roku. Już wtedy funkcjonowały radiofonie w innych krajach. Najwcześniej rozpoczęli nadawanie programu Amerykanie. Stało się to w roku 1920. Dwa lata później pierwsze audycje usłyszeli mieszkańcy ZSRR, Francji oraz Wielkiej Brytanii. W Niemczech i Czechosłowacji początek emisji radiowej przypada na rok 1923. "Programy były wtedy bardzo skromne. Codziennie nadawaliśmy zaledwie dwie godzinki, choć mieliśmy już orkiestrę radiową pana Adamusa. Pomyślałem też o tym, że warto dawać odczyty, chociażby o historii Polski. Musiałem również znaleźć artystów, którzy graliby na fortepianie, na skrzypcach, śpiewali, więc chodziłem po koncertach do rozmaitych lokali i nasłuchiwałem, jaki głos pasuje do radia. Wtedy pokutowała opinia, że nie każdy śpiew nadaje się do mikrofonu" - wspominał ten okres **Mikołaj Alojzy Kaszy**, jeden ze współtwórców PTR.

Początkowo Polskie Radio nadawało dużo muzyki. Politycy jeszcze się nie zorientowali, że warto z tego instrumentu korzystać. W archiwach Polskiego Radia zachowało się jednak przemówienie marszałka **Józefa Piłsudskiego**, który mówił m.in.: "Szanowne Panie i Szanowni Panowie! Człowiek jakoby ujarzmił żywioły, żywioły nie jego ręką wytworzone na naszym padole płaczu. Zaprzęga je człowiek do roboty, jak jaki wół. Woda więc obraca koła, ogień daje ciepło, a jedno jest żywioł nie boski, lecz ludzki i może dlatego człowiek tak mało go szanuje. Żywiołem tym jest praca, praca ludzkich mózgów, praca ludzkich serc i praca ludzkich mięśni".

W sierpniu 1925 roku koncesję na nadawanie programu ogólnopolskiego przez 20 lat otrzymała spółka Polskie Radio S.A. I to ona przejęła stację nadawczą PTR. Władze firmy od razu postawiły też silny nacisk na rozwój ośrodków regionalnych. Jako pierwsza powstała rozgłośnia w Krakowie, w następnej kolejności otwarto stacje w Poznaniu, Katowicach, Wilnie i Lwowie.

Rozgłośnia Wileńska Polskiego Radia zaczęła nadawanie audycji 15 stycznia 1928 r. Była to jedna z najlepszych rozgłośni w Polsce. Pierwsza, w której wprowadzono teatr. Przed mikrofonem występowały najwybitniejsze osobistości Wilna. W programach udział brali także młodzi poeci: **Konstanty Ildefons Gałczyński, Teodor Bujnicki, Czesław Miłosz, Józef Maśliński, Jerzy Zagórski.** Pierwszym dyrektorem programowym rozgłośni został **Witold Hulewicz.** Już od samych

początków Wileńska Rozgłośnia nadawała odczyty, pogadanki, koncerty oraz bieżące wiadomości w językach litewskim i białoruskim. Słynne w wileńskim radiu były gawędy "Ciotki Albinowej", "Wincuka Markotnego" i "Adwerdki", zapowiadane sygnałem Wileńskiej Rozgłośni Polskiego Radia - przerywanym głosem kukułki. "110 Środa Literacka" zapoczątkowała cykl Śród Mickiewiczowskich, które odbywały się co miesiąc, w każdą pierwszą środę i były nadawane przez wileńskie radio na całą Polskę. Ostatni program Polskie Radio w Wilnie nadało 16 września 1939 roku.

Z okazji 90-lecia Polskiego Radia w Warszawie odbędzie się konferencja "90 lat Polskiego Radia. Dorobek i perspektywy". Uczestnicy symposium będą mówili o roli Polskiego Radia przed wojną i po wojnie, przed telewizją i w dobie prywatnych radiostacji oraz Internetu. Uroczyste symposium w siedzibie Polskiego Radia w Warszawie zainauguruje obchody 90-lecia publicznego radia w Polsce.

Na podstawie: polskieradio.pl, magwil.lt

- [Wyślij znajomemu](#)